

SERIA MX SAFEMAX ZAWORY BEZPIECZEŃSTWA 3/2 SZYBKIEGO ODPOWIETRZENIA

SERIA MX SAFEMAX BEZPIECZEŃSTWO NA WYCIĄgniĘCIE RĘKI

Dyrektywa maszynowa (MD) 2006/42/WE ustanawia wymogi bezpieczeństwa, które maszyna musi spełniać podczas eksploatacji, aby gwarantowała bezpieczeństwo dla zdrowia ludzkiego. Zawory serii MX SAFEMAX spełniają wymogi normy ISO 13849-1 odnoszącej się do bezpiecznej konstrukcji systemów sterowania wykonujących funkcje związane z bezpieczeństwem.

Zawory te są wyposażone w zintegrowany czujnik wykrywający położenie suwaka i sprawdzający, czy system został szybko odpowietrzony w wyniku wystąpienia sytuacji awaryjnej. Zawór pojedynczy sklasyfikowany jest w kategorii 2 i umożliwia na osiągnięcie poziomu zapewnienia bezpieczeństwa (PL) D. Zawór podwójny sklasyfikowany jest w kategorii 4 i umożliwia osiągnięcie poziomu zapewnienia bezpieczeństwa (PL) E.

ZALETY

Zgodność z Dyrektywą Maszynową 2006/42/WE

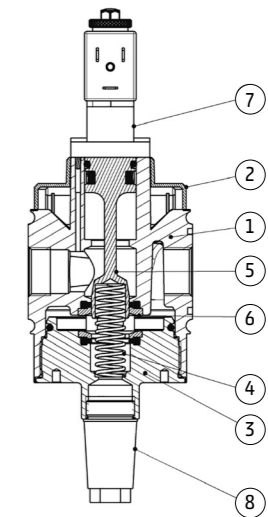
Prosta integracja z urządzeniami Serii MX2 FRL

Rozwiązania umożliwiające osiągnięcie poziomu zapewnienia bezpieczeństwa (PL) E

DANE OGÓLNE

Budowa	modułowa, kompaktowa, suwakowa	
Materiały	1 = Korpus 2 = Obudowa 3 = Pokrywa 4 = Sprężyna dolna 5 = Suwak 6 = Gniazdo 7 = Cewka 8 = Tłumik - Uszczelnienia - Czujnik	- Aluminium - Poliacetal POM - Aluminium - Stal - Stal nierdzewna - Mosiądz - Stal, mosiądz, PBT, POM - Brąz, stal - NBR, FKM - Korpus PA, żywica epoksydowa i kabel PU
Przyłącza	G1/2	
Montaż	liniowy, ścienny (przy użyciu zacisków)	
Temperatura robocza	-5°C ÷ 60°C	
Ciśnienie robocze	z wewnętrznym zasilaniem pilotów: 3,5 bar ÷ 10 bar z zewnętrznym zasilaniem pilotów: 0,5 bar ÷ 10 bar (ciśnienie pilotów 3,5 bar ÷ 10 bar, większe lub równe ciśnieniu roboczemu P)	
Przepływ nominalny	wersja pojedyncza: 1 → 2 = 5600 NL/min. (ΔP 1) 2 → 3 = 5000 NL/min. (swobodny przepływ) wersja podwójna: 1 → 2 = 4100 NL/min. (ΔP 1) 2 → 3 = 5000 NL/min. (swobodny przepływ)	
Medium	Powietrze filtrowane w klasie min. 7.4.4 zgodnie z ISO 8573-1 (w przypadku użycia powietrza smarowanego zalecamy użycie oleju ISO VG32, przy czym proces smarowania powinien trwać nieprzerwanie)	

SPECYFIKACJA CEWKI	
Przyłącza	DIN EN 175 301-803-B
Napięcie	24 V DC (±10%) 3,1W (ED 100%)

SPECYFIKACJA CZUJNIKA	
Przyłącza	żyły, M8
Napięcie	10-28V DC
Działanie	Magnetorezystancyjny
Typ styku	Normalnie otwarte PNP
Prąd maksymalny	Wersja EX: 200 mA 0,65 W Wersja UL: 100 mA 3 W Wersja CE: 200 mA 5,5W

ZGODNOŚĆ Z WYMOGAMI NORMY EN ISO 13849-1	
Możliwy do osiągnięcia poziom zapewnienia bezpieczeństwa (PL)	wersja pojedyncza: kategoria 2, PLd wersja podwójna: kategoria 4, PLe
B10d	1.000.000 cykli

DYREKTYWA MASZYNOWA PRODUKTY I ROZWIĄZANIA DLA BEZPIECZEŃSTWA MASZYN

Dyrektywa maszynowa 2006/42/WE to dyrektywa Unii Europejskiej, zapewniająca swobodny obrót maszynami na rynku europejskim i gwarantująca minimalny poziom zdrowia i bezpieczeństwa operatorów. Dyrektywa ta zawiera kryteria odnoszące się do innych norm, których celem jest zapewnienie zgodności.

Metoda oceny i redukcji ryzyka została opisana w normie EN ISO 12100 określającej zasady i procedury uzyskiwania bezpieczeństwa w zakresie konstrukcji maszyn.

W celu osiągnięcia poziomu bezpieczeństwa ustanowiono określone parametry, które muszą być stosowane przez producentów maszyn:

- **BUDOWA SYSTEMU BEZPIECZEŃSTWA STOSOWANIE DO POZIOMU RYZYKA**
- **NIEZAWODNOŚĆ SYSTEMU BEZPIECZEŃSTWA**
- **ZDOLNOŚĆ SYSTEMU DO ROZPOZNAWANIA I NAPRAWIANIA BŁĘDÓW**
- **DOBÓR I WYMIAROWANIE KOMPONENTÓW**

Zadaniem producenta jest zbadanie podstawowego działania swojej maszyny, identyfikacja ryzyka, podjęcie próby minimalizacji ryzyka przez zastosowanie zabezpieczeń fizycznych lub koniecznych barier, odpowiedni dobór komponentów systemu bezpieczeństwa i układu instalacji.

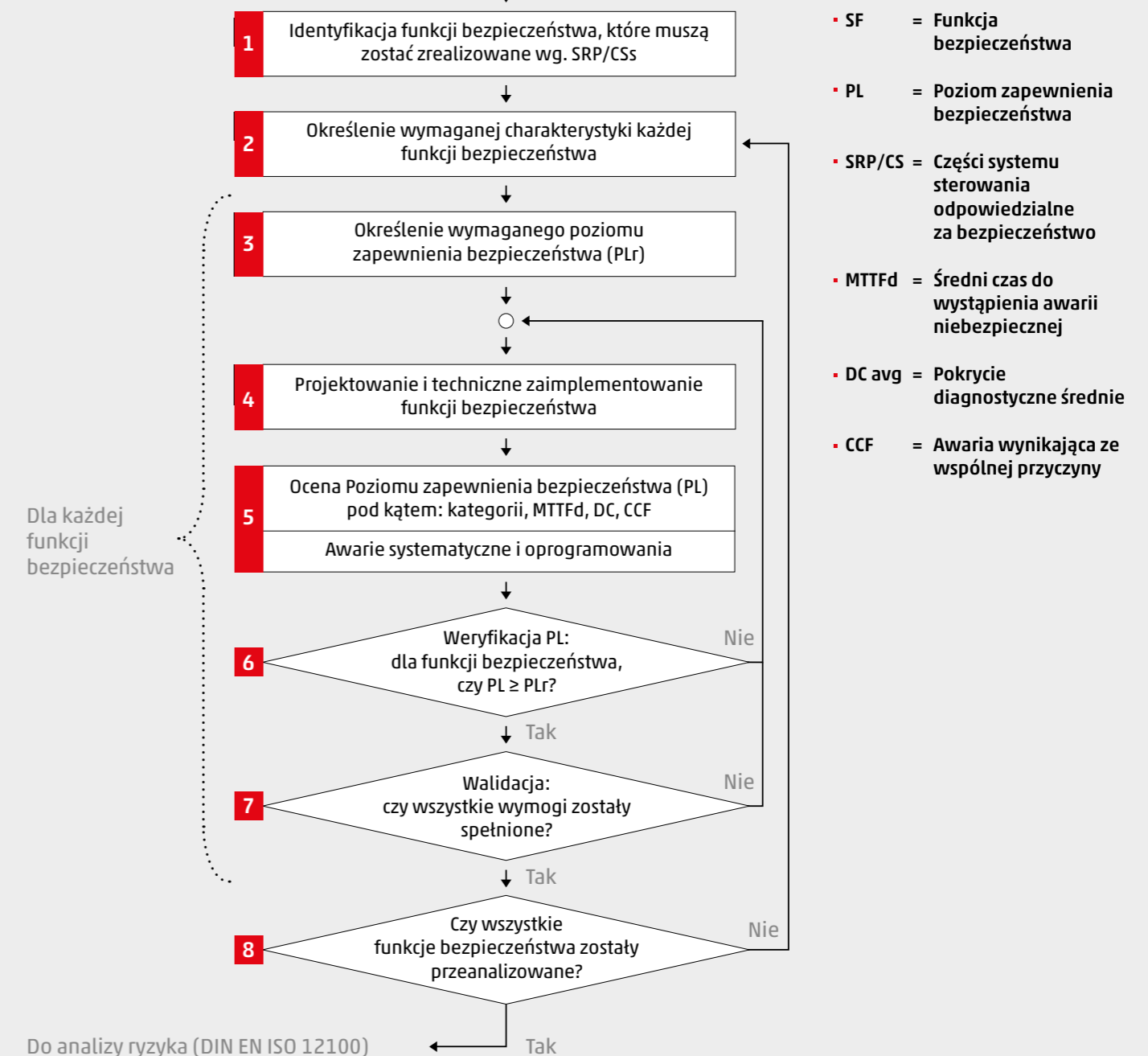
W celu zagwarantowania bezbłędności i bezpieczeństwa zastosowanych rozwiązań wydano szereg norm zharmonizowanych, w tym normę ISO 13849-1 ustanawiającą wymagania bezpieczeństwa

i wytyczne w zakresie projektowania i integracji części systemów sterowania odnoszących się do funkcji bezpieczeństwa (SRP/CS).

Redukcja ryzyka

W celu zagwarantowania bezpieczeństwa i realizacji celów funkcjonalnych maszyny, należy przestrzegać strukturyzowanej procedury. Pierwszym krokiem procedury jest analiza ryzyka w celu określenia oczekiwanego poziomu niezawodności funkcji bezpieczeństwa. Następnie należy zweryfikować, czy wymagany poziom został osiągnięty.

Z analizy ryzyka (DIN EN ISO 12100)

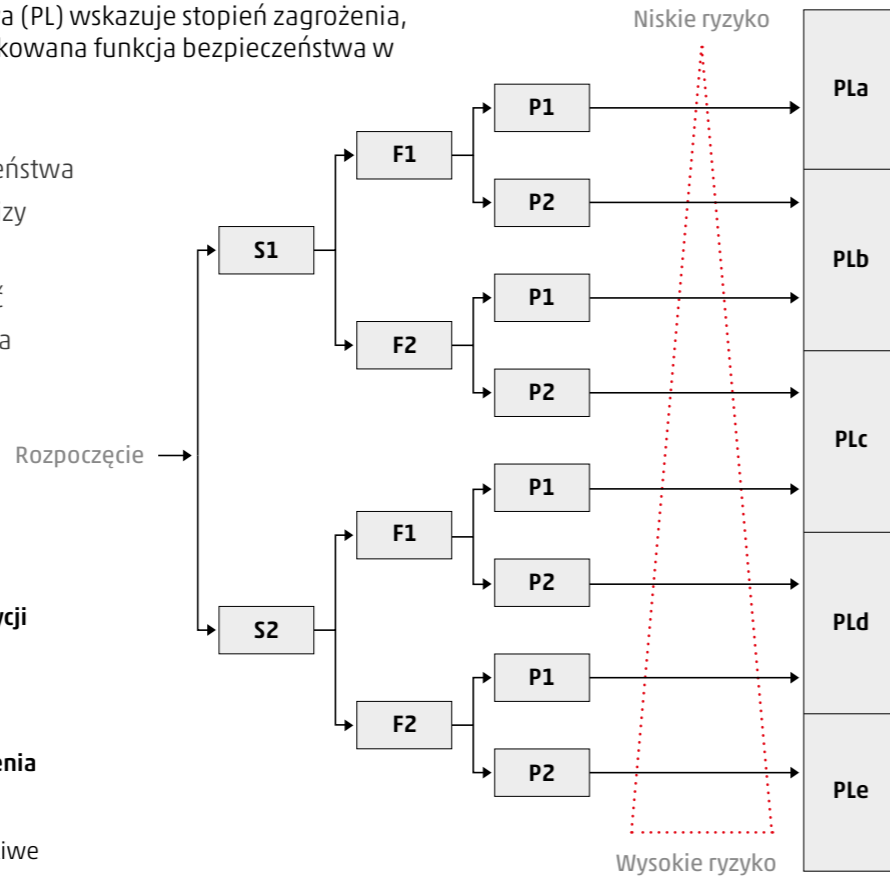

I OBLICZENIE WYMAGANEGO POZIOMU ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA – PERFORMANCE LEVEL

Poziom zapewnienia bezpieczeństwa (PL) wskazuje stopień zagrożenia, któremu musi odpowiadać zidentyfikowana funkcja bezpieczeństwa w celu minimalizacji ryzyka.

Wymagany PL (PLr) funkcji bezpieczeństwa oblicza się przy użyciu wykresu analizy ryzyka, uwzględniającego poziom dotkliwości szkody (S), częstotliwość ekspozycji (F) i możliwości uniknięcia ryzyka (P) przez użytkownika.

- S = Dotkliwość szkody**
S1 = nieznaczny uraz
S2 = poważny uraz
- F = Częstotliwość i / lub czas ekspozycji na zagrożenie**
F1 : rzadko lub nieczęsto
F2 : często lub stale
- P = Możliwość uniknięcia / ograniczenia zagrożenia**
P1 : możliwe
P2 : raczej niemożliwe / niemożliwe

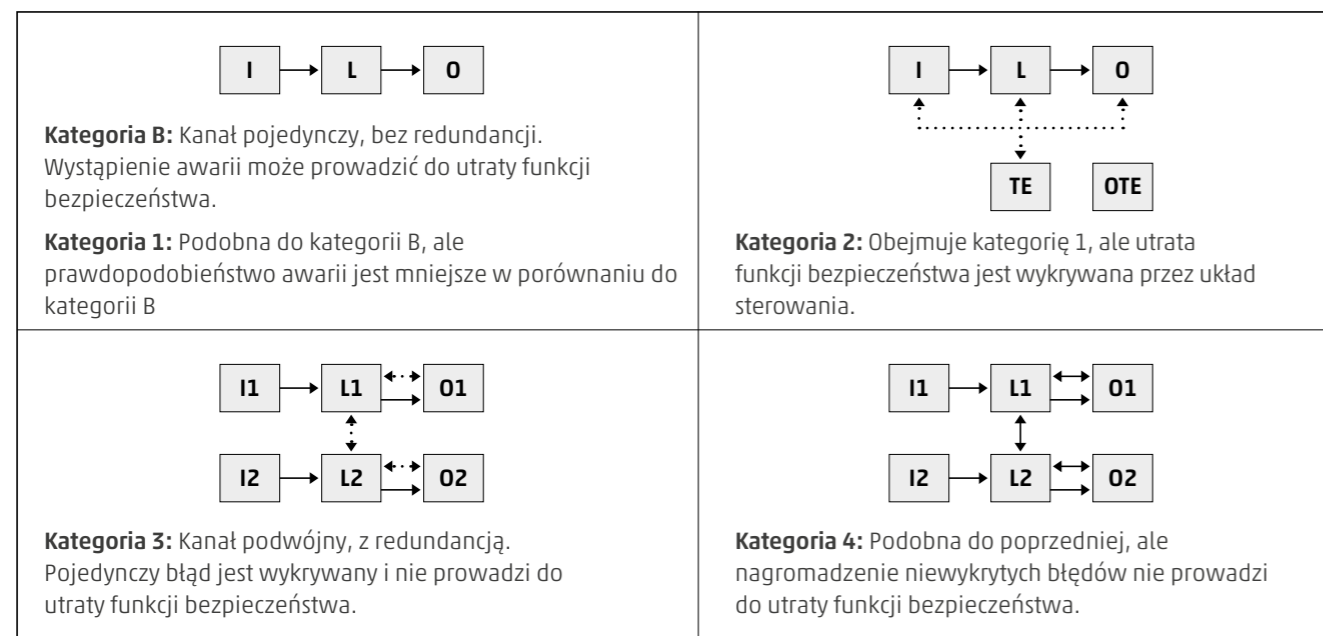

I OBLICZENIE POZIOMU FUNKCJI BEZPIECZEŃSTWA POZIOMU ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA

Po obliczeniu wymaganego Poziomu Wydajności, należy zaprojektować odpowiednie SRP/CS, obliczyć wyniki PL i sprawdzić, czy jest równy bądź wyższy od PLr. Obliczenie PL uwzględnia następujące czynniki:

• Kategoria

Kategoria obwodu sterowania wskazuje strukturę logiczną SRP/CS i identyfikuje skuteczność systemu monitorowania, służącego do wykrywania wad.

- I = Wejście** Komponenty uzyskujące informacje poprzez wejścia sygnałów bezpieczeństwa.
- L = Logika** Układ logiczny / procesowy, który pełni funkcję wykonawczą celem osiągnięcia funkcji bezpieczeństwa.
- O = Wyjście** Sygnał sterujący obiektem.

• Średni czas do wystąpienia awarii niebezpiecznej

Średni czas do wystąpienia awarii (MTTFd) to wskaźnik wyrażający niezawodność komponentu i obliczany w oparciu o średni okres eksploatacji (B10d) i liczbę operacji wykonywanych przez komponent w maszynie.

$$MTTF_d = \frac{B10_d}{0,1 \cdot n_{op}} \quad n_{op} = \frac{d_{op} \cdot h_{op}}{t_{cycle}} \cdot 3600 \frac{s}{h}$$

Obliczenie MTTFd dla kompletnego systemu:

$$\frac{1}{MTTF_d} = \sum_{i=1}^N \frac{1}{MTTF_{di}}$$

Klasyfikacja MTTFd	
Oznaczenie	Obszar
niedopuszczalny	0 lat ≤ MTTFd < 3 lata
niski	3 lata ≤ MTTFd < 10 lat
średni	10 lat ≤ MTTFd ≤ 30 lat
wysoki	30 lat ≤ MTTFd ≤ 100 lat

Obliczenie MTTFd dla systemu dwukanałowego:

$$MTTF_d = \frac{2}{3} \left[\frac{1}{\frac{1}{MTTF_{dc1}} + \frac{1}{MTTF_{dc2}}} \right]$$

• Pokrycie diagnostyczne (DC)

Parametr DC wskazuje zdolność systemu do monitorowania swoich własnych awarii i jest określany jako współczynnik ilości wykrywanych niebezpiecznych awarii i ogólnej awaryjności. Wartości te są określone w załączniku E normy EN ISO 13849-1.

Oznaczenie	Zakres
brak	DC < 60 %
niski	60 % ≤ DC < 90 %
średni	90 % ≤ DC < 99 %
wysoki	DC ≥ 99 %

Gdy SRP / CS obejmuje kilka elementów lub bloków, można uwzględnić wartość DC avg, zdefiniowaną jako

$$DC_{avg} = \frac{\frac{DC_1}{MTTF_{d1}} + \frac{DC_2}{MTTF_{d2}} + \dots + \frac{DC_N}{MTTF_{dN}}}{\frac{DC_1}{MTTF_{d1}} + \frac{DC_2}{MTTF_{d2}} + \dots + \frac{DC_N}{MTTF_{dN}}}$$

• Awaria wynikająca ze wspólnej przyczyny (CCF)

CCF to wskaźnik odnoszący się do wspólnych przyczyn awarii, tzn. awarii, które mogą wystąpić jednocześnie na dwóch lub więcej kanałach w ramach architektury redundantnej. Ocena ta zależy od typu rozwiązania zastosowanego w odniesieniu do wspólnych przyczyn awarii i jest określana przez wynik uzyskany przez wypełnienie listy kontrolnej w załączniku F do normy EN ISO 13849-1.

• Określenie poziomu wydajności

W odniesieniu do tych danych należy zauważyć, że norma EN ISO 13849-1 umożliwia obliczanie PL systemu przy użyciu poniższej tabeli. PL stanowiący podstawę do obliczenia musi być wyższy od wymaganego PL (PLr), w przeciwnym razie system wymaga przeprojektowania.

a	■		■				
b	■		■				
c		■	■				
d			■	■			
e					■	■	■
	Cat. B	Cat. 1	Cat. 2		Cat. 3		Cat. 4
	DC < 60%	DC < 60%	60% ≤ DC < 90%	90% ≤ DC < 99%	60% ≤ DC < 90%	90% ≤ DC < 99%	DC ≥ 99%
	Wskaźnik CCF nieistotny			CCF ≥ 65 %			

■ MTTF_d niski
3 lata ≤ MTTFd < 10 lat

■ MTTF_d średni
10 lat ≤ MTTFd < 30 lat

■ MTTF_d wysoki
30 lat ≤ MTTFd ≤ 100 lat

Kontakt

BIBUS MENOS Sp. z o.o.
ul. Spadochroniarzy 18
80-298 Gdańsk
Tel. +48 58 660 95 70
info@bibusmenos.pl
www.bibusmenos.pl

